

La taxa de mortalitat del 60% de les persones infectades pel virus de la sida s'igual a la de la població general

- L'*Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa*, impulsat conjuntament per l'Obra Social "la Caixa" i el *Departament de Salut* de la *Generalitat de Catalunya*, ha participat en un projecte internacional de recerca que demostra que els pacients amb un bon control de la infecció pel VIH tenen el mateix risc de mortalitat que la població general.
- Un bon control de la infecció pel VIH significa que el pacient respon bé al tractament amb antiretrovirals, té una quantitat molt baixa de VIH en la sang i un funcionament normal del sistema immunitari. En el cas de l'*Hospital Germans Trias i Pujol*, el 60% dels pacients reuneix aquestes condicions.
- Els investigadors destaquen que gran part de l'excés de mortalitat associada al VIH es podria prevenir si es fes un diagnòstic ràpid i s'iniciés aviat el tractament amb antiretrovirals.
- Els resultats, publicats a la revista científica *AIDS*, remarquen la necessitat de promoure la prova del VIH entre la població per augmentar l'esperança de vida i, alhora, prevenir la propagació de la infecció, atès que el 25% de la gent que està infectada ho desconeix.

Barcelona, 12 de març de 2013.- Des que l'any 1981 es van detectar els primers casos d'infecció pel virus causant de la sida, el VIH, els tractaments han evolucionat i millorat: s'han simplificat, són menys tòxics i la seva efectivitat és més alta. Després de dècades de recerca, i tot i que encara no s'ha aconseguit curar la infecció pel VIH, la teràpia antiretroviral (TAR) ha demostrat tenir un gran èxit i els diferents medicaments disponibles avui han contribuït a augmentar tant l'esperança com la qualitat de vida de les persones infectades per aquest virus.

Segons els nous resultats que publica la revista científica *AIDS*, fruit de l'estudi més complet que s'ha fet fins al moment, les persones infectades pel VIH que aconsegueixen controlar bé la infecció amb teràpia antiretroviral i recuperar el sistema immunitari tenen la mateixa taxa de mortalitat que la població general. Un bon control de la infecció per VIH implica que el pacient respon bé al tractament antiretroviral i que té un nivell molt baix de VIH en sang i un funcionament normal del sistema immunitari.

L'estudi ha estat desenvolupat per l'*Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa*, impulsat conjuntament per l'Obra Social "la Caixa" i el *Departament de Salut* de la *Generalitat de Catalunya*, en col·laboració amb altres institucions internacionals de recerca, i ha estat liderat per la investigadora del *University College of London* Alison Rodger.

Segons el metge i investigador d'*IrsiCaixa* Roger Paredes, "al voltant del 60% dels pacients de l'*Hospital Germans Trias i Pujol*, a Badalona", on Paredes també forma part de la Unitat de VIH, "han aconseguit recuperar o mantenir el sistema immunitari amb el tractament i, per tant, tenen la mateixa taxa de mortalitat que la població general".

“És probable que gran part de l'excés de mortalitat associada al VIH es podria prevenir amb un diagnòstic precoç i l'inici de la TAR, juntament amb un bon seguiment del pacient que permeti una millor adherència al tractament”, conclou Bonaventura Clotet, director d'IrsiCaixa. Clotet puntualitza, però, que aquest enfocament no és suficient i recorda que “sempre hi ha un grup reduït de pacients, entre un 10% i un 15%, que, malgrat els esforços, no aconseguiran una bona recuperació del seu sistema immunitari. Estem intentant desenvolupar noves estratègies i per això necessitem més inversió en recerca, tant bàsica com clínica”.

Un projecte internacional

Els investigadors han comparat la taxa de mortalitat i les causes de la mort d'adults infectats pel VIH que mantenen un bon control de la infecció amb les dades de mortalitat de la població general. Amb aquest objectiu, van dur a terme un ampli anàlisi amb 3.300 pacients que segueixen un tractament òptim en el marc de dos assaigs clínics internacionals, anomenats SMART and ESPRIT. L'estudi va incloure pacients que segueixen teràpia antiretroviral, d'edats compreses entre els 20 i els 70 anys (un 20% eren dones i un 80%, homes), que no eren usuaris de drogues injectables, amb un nivell indetectable de virus en sang i un nombre d'uns glòbuls blancs anomenats CD4, la principal diana del VIH, superior als 350 en cada mm³ de sang – el nivell normal d'aquestes cèl·lules en una persona sana és d'entre 500 i 1.000 CD4⁺ cèl·lules/mm³. A Europa, més del 50% dels nous diagnòstics estan per sota dels 350 CD4⁺ i a l'Àfrica, prop del 70%. En la majoria dels casos, però, aquests nivells poden augmentar si es garanteix un ràpid accés al tractament en una etapa primerenca de la infecció.

Durant el període de seguiment de l'estudi, que ha durat uns tres anys, es van registrar 62 morts, però només un 3% d'aquestes morts estaven relacionades amb la sida. La resta, un 97%, es van produir principalment per dos motius: malalties cardiovasculars i morts sobtades. “La taxa de mortalitat va ser major que la de la població general només en aquells pacients amb un nivell de CD4⁺ per sota dels 500 per mm³”, explica Roger Paredes.

Amb aquests resultats, els científics han conclòs que no hi ha cap evidència que els pacients infectats pel VIH que segueixen teràpia antiretroviral, amb un nivell indetectable recent de quantitat de virus en sang, que han mantingut o que han recuperat el nombre de cèl·lules CD4⁺ fins als 500 per mm³ – no importa si en algun moment han estat per sota d'aquests nivells –, no tenen un major risc de mortalitat que la població general. En canvi, per sota d'aquest nivell, el risc de mortalitat encara és superior al de la població general.

Com a part de la seva recerca, IrsiCaixa ha contribuït a caracteritzar l'epidemiologia clínica i molecular del VIH/sida a Europa a través de la participació en les cohorts d'epidemiologia clínica del VIH més importants d'Europa i del món, en les que IrsiCaixa participa des de la seva fundació fa 17 anys. En l'actualitat, IrsiCaixa és un membre actiu de les cohorts d'*EuroSIDA*, *EuroCOORD* i *CHAIN*, finançades per la Unió Europea, que caracteritzen els determinants clínics, virològics i socials de la salut de milers de persones amb VIH a Europa. Aquesta tasca es porta a terme en coordinació amb la *Fundació Iluïta contra la Sida* i l'*Hospital Germans Trias i Pujol*.

Sobre IrsiCaixa

L'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa és un centre de referència internacional que vol contribuir a millorar els coneixements, la prevenció i els tractaments d'aquesta malaltia, amb la finalitat última d'eradicar la pandèmia. Compta amb més de 50 investigadors que centren la seva activitat en la recerca bàsica per comprendre els mecanismes d'infecció pel VIH i desenvolupar noves teràpies i vacunes. L'Institut participa també en estudis clínics per avaluar les noves estratègies terapèutiques i col·labora amb països en desenvolupament per ajudar en la lluita contra la pandèmia a escala global.

IrsiCaixa va ser fundada al 1995 com a fundació privada sense ànim de lucre per l'Obra Social "la Caixa" i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, i està ubicat a l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona.

La recerca científica d'IrsiCaixa es desenvolupa en coordinació amb els centres d'investigació internacionals més prestigiosos i les seves publicacions tenen un dels índexs d'impacte més alts en aquest camp.

Per a més informació:

Departament de Comunicació d'IrsiCaixa

Matilde Gordero. Tel. +34 93 465 63 74, ext. 163 comunicacio@irsicaixa.es
<http://www.irsicaixa.es>

Departament de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Neus Contreras. Tel. 934 046 073 / 619 743 829, ncontreras@fundaciolacaixa.es
<http://www.lacaixa.es/obrasocial>

Sala de Premsa Multimèdia

<http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>